

Catàleg de càpsules formatives i formacions de sector

Programa Marta Mata de formació d'activistes d'Esplac Catalans

A. PRESENTACIÓ

Amb aquest catàleg us presentem tot un seguit d'accions formatives que hem anomenat *Càpsules formatives* i *Formacions de sector* que estan especialment pensades i dirigides a millorar i a enfortir els coneixements dels esplais i els seus equips de monitors i monitores sobre diferents temes educatius i de gestió. L'objectiu de les formacions és el de donar-vos eines per poder millorar la definició del projecte educatiu i la seva acció pedagògica i estratègica, així com també, per orientar el vostre creixement com a responsables del projecte associatiu.

Les **Càpsules formatives** són una proposta individualitzada per als esplais que hagin detectat una mancança de nocions sobre una temàtica concreta o bé que es proposin aprofundir en el coneixement d'un aspecte socioeducatiu del seu interès. Aquesta tipologia de formació és, per tant, concreta i adaptada a la realitat i les necessitats de cada entitat.

Pel que fa a les **Formacions de sector**, són una proposta de formació conjunta entre els diferents esplais d'un sector pensades com espai de reflexió, debat i enriquiment a partir de l'intercanvi d'experiències.

En tots dos casos, la proposta metodològica està basada en la participació activa dels participants del grup, dirigida a la reflexió i interiorització dels temes que es tracten i combinant teoria i pràctica, sempre guiats per l'experiència del formador o formadora. D'aquesta maneraensem que les formacions es presentaran de forma motivadora, dinàmica i enriquidora facilitant que es puguin exposar obertament els diferents punts de vista a partir de les exposicions teòriques dels continguts.

B. ÍNDEX DE FORMACIONS

Temàtica	Nom formació	Càpsula formativa	Formació de sector
Educació per la salut	Alimentació saludable i trastorns alimentaris	x	x
	Les drogues a l'esplai?	x	x
	Detecció de conductes de risc a l'esplai		x
Gènere	La coeducació	x	x
	Educar la sexualitat	x	x
Atenció a la diversitat	Diversitat cultural a l'esplai	x	x
	Intercanvi cultural a les activitats internacionals		x
	Atenció a la diversitat funcional	x	x
	Atenció a la infància i adolescència en risc	x	x
Educació/ Pedagogia	Educació pel desenvolupament		x
	Els drets del infants a l'associacionisme educatiu		x
	Treball per projectes	x	x
Educació ambiental	Consells per ser més sostenibles	x	x
Educació Emocional	Educació emocional als equips de treball		x
	Educació emocional amb els infants i joves	x	x
Participació	Treball amb adolescents	x	x
	Participació infantil	x	x
	Treball i relació amb les famílies	x	x
Comunicació	Saps debatre?	x	x
	Visibilitat i comunicació del projecte educatiu	x	x
	Eines 2,0 (TAC)		x
Treball en xarxa	Relacions internacionals - Internacionalisme		x
	L' MLP i el Moviment d'Educació Popular		x
	Treball en xarxa		x
Organització i gestió d'equips	Millorar la dinàmica en els equips de treball	x	x
	Organització i cohesió de grups		x
	Relleu		x

	Organització i gestió de l'assemblea	x	x
Gestió econòmica	Finançament i banca ètica		x
	Gestió responsables de recursos		x
Eines i tècniques didàctiques	El centre d'interès		x
	Lectura crítica de mitjans de comunicació		x
	Expressió corporal		x
	El joc		x
	Com treballar la mort i el dol	x	x
	El conte		x
	L'espai educatiu		x
	La música		x

C. FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA ASSOCIATIVA

Només les formacions de sector, que tracten d'aprofundir en un tema, són convalidables com a part del curs d'Èxit del programa Marta Mata. Per a més informació i sol·licitud de la convalidació poseu-vos en contacte amb la vostra coordinadora de projectes del sector.

Marta Mata Acollida contempla 4h de formació interna a la entitat i 4h de càpsules. Així que totes les Càpsules Formatives i Formacions de Sector serveixen per fer aquestes 8 hores. Es recomana que 4 hores es facin internament a l'esplai, però si no es fan poden fer-se amb aquests formats.

Marta Mata Èxit contempla 16h de formació associativa. Es pot fer a través de Formacions al Sector sempre i quan els continguts tinguin a veure amb el curs d'Èxit i serveixin per aprofundir. Les Càpsules formatives no serveixen.

D. COM HEU DE SOL·LICITAR LES CÀPSULES?

Un cop escollida la formació que voldreu fer i la modalitat que més s'adapta a les vostres necessitats (*càpsula formativa* en el cas dels esplais a títol individual o *formació de sector* en el cas que sigueu tot un sector), cal que us poseu en contacte amb la vostra coordinadora de projectes del sector per fer-ne la demanda.

Qualsevol formació s'ha de sol·licitar amb un **mínim d'un mes d'antelació**, que és el temps requerit per trobar formador o formadora, contactar-hi per organitzar i adaptar els continguts de la sessió i preparar els aspectes logístics necessaris.

Les formacions tenen una durada de 4 hores, temps mínim indispensable per poder ser convalidades posteriorment dins dels cursos d'Èxit del programa Marta Mata.

Pel que fa als participants, en el cas de les càpsules formatives el mínim requerit són 10 persones mentre que per a les formacions de sector és de 15 participants. Si no arribeu al mínim de persones per les càpsules formatives, podeu consultar la vostra coordinadora de projectes del sector per compartir la formació amb un altre esplai amb una situació semblant a la vostra.

En quant al cost de les formacions es gestionarà de la manera següent:

- Càpsules formatives: la primera càpsula a l'any per un esplai està subvencionada per Esplac. Les següents tindran un cost de 188€.
- Formació de sector: han d'estar programades, pressupostades i acordades per l'assemblea del sector de principi de curs.

E. DESCRIPCIÓ DE LES FORMACIONS

A continuació trobareu una descripció de les diferents opcions formatives, on s'especifiquen de manera detallada tant els objectius com els continguts de la mateixa.

EDUCACIÓ PER LA SALUT

1. Alimentació saludable i trastorns alimentaris

Modalitat: Càpsula formativa / Formació de sector

Presentació:

Compartir àpats, colònies i vivències ens fa propers i ens permet incidir en els hàbits alimentaris dels infants, joves i monis de l'esplai i alhora, ens fa capaços de detectar anomalies.

La proximitat i la convivència entre infants, joves i moni sovint fa a aquests últims persones properes a qui poder explicar allò que ens preocupa.

Quin és el paper que hem de prendre? A qui hem d'informar? Qui ens pot assessorar?

Objectius:

- Reflexionar entorn al concepte d'alimentació saludable.
- Repensar els àpats a l'esplai.
- Conèixer diferents alteracions de la conducta alimentària i què els caracteritzen.
- Donar eines per a poder detectar conductes alimentaries que requereixin atenció.
- Oferir eines per a la intervenció en casos d'alteracions de l'alimentació.

Continguts:

- L' alimentació saludable i com incloure-la en el projecte educatiu de l'esplai.
- Els àpats a l'esplai com a context educatiu, com aprofitar-los millor?
- Alteracions de la conducta alimentària.
- Quins són els indicadors d'un trastorn alimentari?
- Quin es el paper que cal prendre quan detectem una alteració de la conducta alimentària.
- Quins recursos, entitats i institucions ens poden assessorar?

2. Les drogues a l'esplai?

Modalitat: Càpsula formativa /Formació de sector

Presentació:

El consum de drogues sovint apareix com a tema recurrent entre els grups d'adolescents. L'esplai és un espai privilegiat per poder tractar temes com aquests en un clima de confiança, i on poder parlar de tot sense tabús.

Quin paper juga l'esplai i els/les monitors/es? Quines responsabilitats assumim els monis en aquest aspecte? Com establim una relació de confiança amb els adolescents? I amb les famílies?

Estem preparats/des per entomar aquests temes? Sabem detectar situacions de risc pels joves?

Quin és el paper que hem de prendre? A qui hem d'informar? Qui ens pot assessorar?

Objectius:

- Reflexionar entorn al concepte d'ús, abús i consum responsable.
- Conèixer quins efectes a curt i a llarg termini produeixen a la salut diferents substàncies.
- Oferir eines i recursos per a la intervenció en diferents casos relacionats amb el consum de substàncies.
- Treballar com incloure al projecte educatiu la prevenció i l'acompanyament cap a la creació d'una opinió pròpia respecte el consum de substàncies (esperit crític, responsabilitat).
- Donar eines per treballar aquest tema amb els nois i les noies.
- Reflexionar sobre l'oci juvenil i la relació que hi ha amb el consum de drogues.

Continguts:

- Concepte d'ús, abús i consum responsable.
- Perquè un adolescent comença a prendre drogues? Motius i contextos que ho afavoreixen.
- Principals substàncies i les seves característiques.
- Marc legal.
- El paper dels monitors i monitores?
- Com treballem aquests temes a l'esplai? Quines propostes d'oci oferim i potenciem? Què en diu el nostre projecte educatiu?
- El debat a l'assemblea de monis, amb els joves i amb les famílies.
- Indicadors d'una addicció i com detectar conductes de risc?
- Quin es el paper que cal prendre quan detectem un abús de consum de substàncies?
- Quins recursos, entitats i institucions ens poden assessorar?

3. Detecció de conductes de risc a l'esplai

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

Els monitors/es gaudeixen d'una posició estratègica pel que fa a la capacitat de conèixer la realitat del grup i de les necessitats individuals del grup; la seva posició com a referent el converteixen en una persona amb capacitat d'intervenció per contribuir a millorar les vides d'infants i joves. En aquest sentit des dels esplais s'ha de facilitar el treball de valors, d'actituds i la promoció d'hàbits saludables.

La formació ens proposa treballar al voltant de l'educació per la salut com a eix transversal en el món del lleure posant especial interès en aquelles eines, recursos i elements que facilitaran la intervenció educativa en relació a aquesta qüestió.

Objectius:

- Conèixer i reflexionar entorn al concepte d'educació per la salut com a eix transversal dels nostres projectes educatiu.
- Facilitar el treball de valors, d'actituds i la promoció d'hàbits saludables.
- Reflexionar sobre com treballem l'alimentació i el consum de drogues com a exemples de pràctiques entorn a la salut a l'esplai.
- Oferir eines i recursos per a la intervenció educativa en el camp de l'educació per la salut.

Continguts:

- Introducció a l'educació per la salut.
- La salut: responsabilitat individual i de la comunitat.
- Factors que influencien en la salut: nutrició i alimentació, activitat física.
- Quins models tenen els infants i joves, i com influeixen en els hàbits saludables.
- L'oci juvenil associat als hàbits saludables.
- Alguns aspectes relacionats amb la salut que podem treballar a la nostra entitat: l'alimentació i el consum de drogues.

GÈNERE

1. La coeducació

Modalitat: Càpsula formativa /Formació de sector

Presentació:

La coeducació consisteix en la promoció d'una educació que potencia la igualtat real d'oportunitats i l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de sexe, així com la integració de forma explícita i amb continguts d'aprenentatge de la perspectiva de gènere.

La coeducació és doncs, una eina bàsica per construir un nou model de ciutadania que ha de fer possible la participació i el desenvolupament de totes les persones per igual.

Objectius:

- Sensibilitzar sobre la importància d'educar en igualtat.
- Conscienciar sobre el fet que les diferències no han de crear desigualtats.
- Donar recursos per treballar amb perspectiva de gènere a les entitats i en les activitats amb infants i joves.
- Fomentar valors i actituds d'igualtat, el respecte, el reconeixement mutu, l'autonomia i la responsabilitat compartida.

Continguts:

- Què significa parlar de coeducació?
- Fem educació mixta o coeducació?
- Àmbit de la comunicació: com ens expressem, llenguatge utilitzat.
- Àmbit de la convivència: com ens organitzem a les entitats.
- Com ens auto-definim: la coeducació i el projecte educatiu.
- Com portem a la pràctica la coeducació amb els infants i joves?

2. Educar la sexualitat

Modalitat: Càpsula formativa /Formació de sector

Presentació:

La condició d'home o de dona, amb totes les significacions socials que aquestes categories comporten, és un element clau en la construcció de la identitat de les persones.

Amb aquesta formació es vol contribuir a la creació d'una nova perspectiva de gènere més constructiva, dotant a les persones de les eines necessàries per incloure la perspectiva de gènere en l'acció educativa i facilitar la promoció d'un sistema de valors que vagi més enllà de la categorització del gènere.

Objectius:

- Crear consciència sobre la perspectiva de gènere.
- Incloure la perspectiva de gènere en l'acció educativa.
- Adquirir coneixements sobre gènere i sexualitat.

Continguts:

- Què és el sexe? Quants sexes hi ha?
- Què és el gènere? Quants gèneres hi ha?
- Sexe - gènere: quin es construeix sobre quin? Què és biològic i què cultural?
- Eines i especificitats per a cada edat en el treball de la sexualitat.
- Recursos per treballar a les entitats i en l'educació amb infants i joves.

ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

1. Diversitat cultural a l'esplai

Modalitat: Càpsula formativa /Formació de sector

Presentació:

Aquesta formació pretén fer una aproximació a través de dinàmiques aplicables als esplais a diversos conceptes com la identitat, els estereotips, els prejudicis, la discriminació, la cultura o la gestió de la diversitat. Per tal de fomentar la inclusió social i el respecte cap a la diversitat com a font d'enriquiment col·lectiu.

Objectius:

Prendre consciència de com fàcilment totes i tots formem estereotips i prejudicis com a mecanisme d'interacció amb la realitat social (vellesa, joventut, migracions, relacions internacionals, etc.).

Reflexionar i debatre sobre els conceptes d'identitat, cultura i aprenentatge.

Analitzar les desigualtats del món i algunes de les causes bàsiques dels fenòmens migratoris.

Plantejar estratègies a les entitats per promoure actituds favorables a la convivència i la inclusió social, així com el paper de l'aprenentatge intercultural en aquest procés.

Detectar els valors i els objectius que un educador ha de tenir a l'hora de promoure l'aprenentatge intercultural amb un grup d'infants/joves.

Continguts:

- Definició de conceptes claus: identitat, estereotips, prejudici, cultura, etc.
- Detecció dels propis estereotips i prejudicis i la font dels mateixos (mitjans de comunicació, amics, família).
- Situació actual del món: desigualtats nord-sud i relació amb els processos migratoris.
- Estudi de les situacions resultants de les relacions entre cultures: assimilació, aculturació, multiculturalitat, interculturalitat, etc.
- Necessitat i punts forts de l'aprenentatge intercultural i rol de l'educador en la promoció de la diversitat cultural en diferents realitats socials.

2. Intercanvi cultural en les activitats internacionals

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

La finalitat d'aquesta formació és presentar les diferents opcions que tenen els esplais a l'hora de fomentar l'internacionalisme a les seves activitats (rutes, campaments, acollides o enviaments) i l'oportunitat que aquestes ofereixen per poder treballar l'intercanvi cultural, un recurs d'associacionisme educatiu.

Objectius:

Saber quin és el rerefons dels intercanvis internacionals, treball amb adolescents i joves, les temàtiques, etc.

Presentar què cal fer per dur a terme un intercanvi internacional i la temporalització a tenir en compte: moments, terminis, etc.

Oferir recursos i subvencions disponibles.

Informar de quines possibilitats d'intercanvi hi ha i com estar al dia de les novetats.

Continguts:

Elements pedagògics dels intercanvis internacionals: coneixements, valors i habilitats que promouen. Com podem aplicar-ho a la nostra associació?

Què és un intercanvi internacional?

Temporalització dels intercanvis internacionals.

Fer un simulacre de preparació d'un intercanvi internacional.

Difusió dels recursos pedagògics existents a les entitats i a Internet.

Elements clau en el foment de la inclusió de la diversitat a les entitats.

3. Atenció a la diversitat funcional

Modalitat: Càpsula formativa /Formació de sector

Presentació:

Amb aquesta càpsula formativa es pretén que els participants adquireixin un coneixement general en relació al col·lectiu d'infants, d'adolescents i de joves amb necessitats educatives específiques, per tal que puguin entendre'ls millor i desenvolupar la seva tasca educativa de forma més òptima. També s'ofereixen eines i recursos per a la intervenció educativa.

Objectius:

- Oferir un marc general als participants en relació al treball educatiu amb infants, adolescents i joves amb necessitats educatives especials.
- Augmentar la qualitat en l'atenció a la diversitat possibilitant que els participants puguin entendre millor als infants, adolescents i joves que presenten necessitats educatives especials.
- Facilitar eines i recursos per a la intervenció educativa.

Continguts:

- Introducció als conceptes d'atenció a la diversitat i de les necessitats educatives específiques.
- L'infant, l'adolescent i el jove amb necessitats educatives específiques en les activitats de temps de lleure.
- La inclusió d'infants, adolescents i joves amb necessitats educatives específiques.
- La relació educativa del monitor/a- cap- dinamitzador/a amb infants, adolescents i joves amb necessitats educatives específiques.
- Eines i recursos per a la intervenció educativa.

4. Atenció a la infància i adolescència en risc

Modalitat: Càpsula formativa /Formació de sector

Presentació:

És possible que alguna vegada hagueu sospitat que algun dels vostres infants i/o joves estigués en una situació de risc, i que hagueu tingut dificultats per gestionar aquesta situació. Aquesta formació et brinda la possibilitat de conèixer què entenem per maltractament, quins tipus hi ha i, el que encara és més important, en què us heu de fixar per detectar una situació de risc. També us ajudarà a entendre millor a l'infant i/o jove que ho pateix. D'altra banda, també se us facilitaran eines i recursos per una òptima intervenció educativa així com una pauta de què cal fer davant d'un cas d'aquestes característiques.

Objectius:

- Conèixer i reflexionar al voltant dels conceptes relacionats amb les situacions de risc en la infància i la joventut.
- Identificar els diferents tipus de maltractament.
- Familiaritzar-se amb els diferents indicadors de risc per tal de poder detectar una situació de maltractament així com entendre millor les conductes dels infants derivades d'aquesta situació.
- Plantejar estratègies i pautes per a la intervenció educativa.
- Establir el protocol d'actuació adient per a una situació de risc.

Continguts:

- Alguns conceptes entorn a la infància i la joventut en situació de risc.
- Possibles situacions de risc. Tipus de maltractaments.
- Marc legal: com ens afecta com a agents educatius?
- Com els podem detectar? Síntomes i indicadors de risc.
- Pautes per a la intervenció educativa en situacions de risc.
- Què cal fer davant d'un possible maltractament? Protocol d'actuació.

PEDAGOGIA

1. Educació pel desenvolupament

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

L'Educació pel Desenvolupament (EpD) és una estratègia educativa que persegueix la transformació social per tal de superar injustícies i desigualtats. És interessant que les nostres associacions coneguin i s'acostin a l'EpD, per tal d'adquirir una visió general que permeti plantejar i desenvolupar projectes d'EpD, en el marc del que anomenem educació en valors.

Objectius:

- Introduir als participants en el món de l'EpD, a nivell conceptual, històric, en relació a altres educacions.
- Reflexionar sobre l'educació en valors que fem a l'esplai.
- Dotar dels recursos necessaris per tal que els participants siguin capaços de portar a terme projectes d'EpD a l'esplai.

Continguts:

- Aproximació i definició d'EpD. Que és l'educació pel desenvolupament?
- Desigualtats, privilegis i poder.
- Com ho treballem a l'esplai?
- Paper del monitor/a- dinamitzador/a.

2. Els drets dels infants a l'associacionisme educatiu

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

Amb aquesta formació es vol familiaritzar els monitors/es amb conceptes bàsics relacionats amb els drets dels infants i dotar-los de recursos i eines per treballar-los al llarg del curs amb els participants de l'esplai a través de jocs i de dinàmiques.

Objectius:

- Conscienciar sobre la importància del treball en drets dels infants a un centre d'esplai, així com la importància que els nens i nenes coneguin els seus drets.
- Vincular els drets dels infants amb el desenvolupament del projecte de curs de l'esplai.
- Conèixer els conceptes bàsics relacionats amb els drets dels infants.
- Oferir recursos per treballar els drets dels infants en els centres d'esplai.

Continguts:

- Proposta de dinàmiques/activitats.
- Anàlisi del grup sobre les dinàmiques proposades i com adaptar-les/fer-les servir a les seves realitats.
- Conceptes: necessitat, dret, desig.
- Perspectiva internacional i històrica dels Drets dels infants.
- Quins són els Drets dels infants? Quin és el vincle amb els Drets humans? Característiques bàsiques i comunes. Diferències.
- Què és l'Educació en Drets humans/dels infants? Quins coneixements, valors i habilitats promou?
- Anàlisi de la feina feta a l'esplai en relació als Drets dels infants. Relacionar-ho amb l'Educació en Drets dels infants.
- Difusió dels recursos pedagògics existents a Esplac i a Internet per tal de donar idees als monis pel treball dels Drets dels infants.

3. Treball per projectes

Modalitat: Càpsula formativa /Formació de sector

Presentació:

El treball per projectes permet endinsar-se un un àmbit concret a partir dels interessos dels infants i joves; d'aquesta manera, en petits grups es distribueixen diferents tasques a fer, alhora que cal anar compartint i construint el projecte amb les idees dels altres. És una molt bona manera de potenciar el treball cooperatiu i la comunicació.

El treball per projectes és una metodologia molt usual a les aules, però... Com la treballem des dels esplais?

Objectius:

- Conèixer les principals característiques de la metodologia.
- Què ens cal per poder treballar per projectes?
- Utilitzar el treball per projectes com a eina per treballar i promoure la participació infantil.

Continguts:

- Com introduir el treball per projectes al projecte educatiu de l'esplai.
- Conèixer les diferents etapes d'un projecte i posar-les en pràctica.
- Elaborem projectes pels diferents grups d'edat.

EDUCACIÓ AMBIENT

1. Consells per ser més sostenibles

Modalitat: Càpsula formativa /Formació de sector

Presentació:

Les nostres associacions són uns canals potents de difusió sobre la consciència ecològica o sensibilització que ens cal tenir a la nostra societat per tal de millorar-la parlant en termes de sostenibilitat. Són a més, els espais de participació idonis on començar a fomentar pràctiques sostenibles i respectuoses amb el medi. Què podem fer perquè la nostra entitat esdevingui un agent sensibilitzador i de canvi d'hàbits?

Objectius:

- Treballar des d'una vessant educativa la problemàtica mediambiental.
- Estimular un canvi d'hàbits afavoridor de la sostenibilitat.
- Aprendre la importància de gaudir de l'entorn i el seu valor pedagògic?
- Reflexionar l'impacte mediambiental que genera l'esplai en el seu dia a dia.
- Donar eines als Esplais per introduir millores en el seu dia a dia.

Continguts:

- Per què cal fer educació ambiental a les nostres entitats?
- Com podem treballar l'educació ambiental?
- Què fem i què podem millorar?
- Transversalitat en els temes.
- Recursos que tenim a l'abast.
- Com treballar-ho a l'assemblea de monis, i amb els infants?
- Experiències i bones pràctiques associatives (horts, cooperatives, mercats d'intercanvi, sortides, tallers...).

EDUCACIÓ EMOCIONAL

1. Educació emocional als equips de treball

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

Amb aquesta formació es vol familiaritzar als i les participants amb els conceptes bàsics relacionats amb les emocions i la capacitat per identificar-les i gestionar-les. La finalitat serà doncs, oferir eines i recursos per poder realitzar el treball a nivell personal i amb l'equip de monitors/es per tal de poder establir relacions positives i constructives que permetin fer créixer i enfortir el grup.

Objectius:

- Conèixer els conceptes bàsics relacionats amb les emocions.
- Introducció a l'educació emocional: l'alfabetització emocional.
- Identificar els diferents tipus de relacions emocionals que poden donar-se dins d'un equip.
- Oferir recursos per treballar la dimensió emocional als equips de monis.

Continguts:

- Definició de conceptes claus: què són les emocions, de quins tipus hi ha, com funcionen, diferència amb els sentiments.
- Introduir l'alfabetització emocional a partir de jocs i de dinàmiques que permetin l'observació de les pròpies emocions i mitjançant la presentació d'un esquema bàsic per gestionar-les.
- Presentar estratègies de gestió emocional útils pel treball de resolució de conflictes als equips de treball.
- Difusió dels recursos pedagògics existents.

2. Educació emocional amb els infants i joves

Modalitat: Càpsula formativa / Formació de sector

Presentació:

L'educació emocional és la capacitat de conèixer i comprendre els nostres sentiments i emocions per tal de saber com gestionar-los i relacionar-nos d'una manera positiva amb el món. Desenvolupar aquesta capacitat és bàsica per poder desenvolupar-nos com a persones lliures de complexos, responsables dels seus actes, compromeses i felices.

Objectius:

- Introducció a l'educació emocional.
- Conèixer els conceptes bàsics relacionats amb educació emocional.
- Oferir recursos per treballar la dimensió emocional amb infants i joves.

Continguts:

- Definició de conceptes claus: què són les emocions, de quins tipus hi ha, com funcionen, diferència amb els sentiments.
- Introduir l'alfabetització emocional a partir de jocs i de dinàmiques que permetin l'observació de les pròpies emocions i mitjançant la presentació d'un esquema bàsic per gestionar-les.
- Presentar estratègies de gestió emocional útils pel treball amb infants i/o joves.
- Difusió dels recursos pedagògics existents.

PARTICIPACIÓ

1. Treball amb adolescents

Modalitat: Càpsula formativa /Formació de sector

Presentació:

L'adolescència és l'etapa vital de la transició de la vida com a infant a la vida adulta. Implica, necessàriament, canvis i inestabilitat. Els adolescents estan immersos en la recerca d'una nova identitat i del sentit de la seva existència.

El treball educatiu amb joves i adolescents suposa tot un repte pels monis. La capacitat que tinguin de donar respostes a les necessitats d'aquesta etapa vital, i la capacitat de mantenir a algun d'aquest joves en el projecte, per continuar-lo, són dos dels pilars claus a través dels quals hauran de moure's els monitors i monitores amb la seva proposta educativa.

Amb aquesta proposta formativa donem les eines teòriques i pràctiques mínimes i necessàries a les monitores i monitors per què puguin fer aquest acompanyament educatiu als seus adolescents.

Objectius:

- Conèixer els conceptes bàsics relacionats amb l'adolescència.
- Elaborar estratègies i oferir recursos per treballar amb adolescents.
- Prendre consciència de la importància que tenen els adolescents en les nostres entitats pel que fa el relleu generacional.
- Dissenyar estratègies per treballar amb adolescents a l'esplai.

Continguts:

- Definició de conceptes claus: adolescència, autonomia, psicologia evolutiva, necessitats i interessos, motivacions i emocions.
- Trets psicològics i sociològics de l'adolescència, començant pel record de la pròpia adolescència i acabant per la caracterització de la població amb la que es treballa o es vol treballar.
- Anàlisi de la metodologia de treball a l'esplai en relació a l'adolescència .
- Metodologies i eines per treballar amb adolescents. Difusió dels recursos pedagògics existents per treballar amb aquesta franja d'edat.

2. Participació infantil

Modalitat: Càpsula formativa /Formació de sector

Presentació:

Aquesta formació és una introducció general a les diferents maneres d'entendre la PI, les condicions per a que aquesta es doni i els diferents models per mesurar-la, així com metodologies i estratègies per treballar-la. També permet la reflexió de les relacions educatives en els nostres centres des de la perspectiva de la participació viscuda des d'un mateix i en el context del grup.

Objectius:

- Introduir als participants en el concepte de participació i els aspectes que l'envolten.
- Analitzar les possibilitats participatives de la pròpia entitat.
- Dissenyar estratègies i oferir eines i recursos pel foment de la participació en el seu centre.

Continguts:

- Definicions de la participació.
- Els protagonistes de la participació en el context de l'esplai.
- Estratègies: treball per projecte i participació, la responsabilització progressiva en funció de les edats.
- Els límits de la participació.

3. Treball i relació amb les famílies

Modalitat: Càpsula formativa /Formació de sector

Presentació:

Amb aquesta formació es vol potenciar el treball de reflexió amb els monitors/es sobre el rol de les famílies a l'esplai per tal de trobar estratègies, recursos i eines per treballar amb ells durant tot l'any, fomentant la seva participació.

Objectius:

- Introduir l'educació integral com a marc des del qual enfocar el treball amb la família a l'esplai.
- Reflexionar sobre la relació esplai- família: què ens aporta, què els aportem.
- Prendre consciència de la importància que tenen les famílies pel desenvolupament del projecte educatiu.
- Elaborar estratègies i oferir recursos per treballar amb les famílies a l'esplai.

Continguts:

- Què és l'educació integral: definició i conceptes clau.
- La relació família-esplai: necessitats e interessos d'uns i altres
- La participació de les famílies a l'esplai: espais, graus i límits de participació. Són suficients?
- La participació de les famílies: treball concret sobre l'elaboració de l'ideari i el projecte educatiu.
- La comunicació entre les famílies i l'entitat: revisar quins canals i llenguatges utilitzem en la comunicació i com millorar-los.
- Com treballar la diversitat amb les famílies.
- Difusió dels recursos pedagògics existents referents a la participació de les famílies en entitats educatives.

COMUNICACIÓ

1. Saps debatre?

Modalitat: Càpsula formativa /Formació de sector

Presentació:

Aquesta formació té per objectiu aprendre les tècniques necessàries per què les reunions i els debats a l'entitat es vehiculin a través d'un diàleg fluid i constructiu, tot superant els errors i obstacles que dificulten una comunicació assertiva, eficaç i eficient.

Objectius:

- Posar en pràctica, mitjançant el debat, la capacitat de reflexió i de crítica.
- Adquirir un millor domini de la capacitat d'expressió i d'argumentació.
- Ser conscients que algunes certeses que considerem indiscutibles no són més que opinions.
- Treballar la concepció col·lectiva de la reflexió i el coneixement.
- Desenvolupar la tècnica de fer bones preguntes.
- Conèixer els errors d'argumentació més habituals.
- Treballar l'escolta activa i comprensiva.
- Treballar la capacitat de síntesi.

Continguts:

- Què significa discutir/debatre?
- Identificació d'errors que cometem els/les participants.
- Anàlisi de 7 errors habituals (il·lustrats amb escenes de pel·lícules i talls d'àudio).
- Proposta de mesures per corregir cadascun dels anteriors errors.

2. Visibilitat i comunicació del projecte educatiu

Modalitat: Càpsula formativa i Formació de sector

Presentació:

Per tal que les nostres entitats creixin a tots els nivells és vital donar-nos a conèixer i externalitzar la nostra imatge. En aquest sentit, cal que siguem capaços d'adaptar els nostres projectes i activitats a les necessitats reals de l'entorn on treballem. És important el plantejament d'una bona estratègia de comunicació i difusió que ens ajudi en aquesta qüestió. Aquest curs ens facilitarà els elements necessaris per tal que siguem capaços d'elaborar un pla de màrqueting.

Objectius:

- Proporcionar als alumnes eines i instruments per millorar la presència externa i l'adaptació de les activitats i projectes a les necessitats de l'entorn.
- Conèixer els mètodes i les tècniques bàsiques per millorar la difusió de les activitats de les entitats, organitzar campanyes de comunicació, analitzar el seu impacte,...
- Introduir als participants en l'elaboració d'un pla de màrqueting.

Continguts:

- Relació amb els mitjans de comunicació i difusió de les activitats i projectes
- Anàlisi de l'impacte social
- Organització de campanyes de difusió
- Eines de comunicació 2.0
- Xarxes socials
- Visibilitat i reconeixement
- Eixos estratègics
- Desenvolupament de campanyes
- Relacions institucionals

3. Eines 2,0 (TAC)

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

Internet i la comunicació 2.0 suposa una gran eina de comunicació i de participació per a les associacions. Amb aquesta formació es pretén fer una introducció a algunes d'aquestes eines, com és l'ús dels blogs, webs i xarxes socials per tal d'aprofitar-les al màxim i adaptar-les tant com puguem a les necessitats de la nostra entitat.

Objectius:

- Donar a conèixer diferents eines gratuïtes d'Internet.
- Donar a conèixer diferents aplicacions al servei de les associacions.
- Fer un anàlisi de necessitats de comunicació de les entitats.
- Aconseguir que els participants facin un esbós d'una estratègia de comunicació utilitzant TICS on-line.

Continguts:

- Presentació de diferents eines d'Internet per a la comunicació i la visibilitat, per al funcionament ordinari.
- Anàlisi de les diverses necessitats comunicatives de les entitats.
- Elaboració d'una petita estratègia de comunicació utilitzant les eines presentades o d'altres eines d'Internet.
- Aplicació pràctica de les eines.
- Presentació d'exemples reals de bones pràctiques.

TREBALL EN XARXA

1. Relacions internacionals - Internacionalisme

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

Amb aquesta formació es pretén fer una aproximació al moviment d'internacionalisme, l'objectiu del qual és fomentar la coneixença de les diferents institucions i plataformes internacionals les quals fomenten el cooperativisme mitjançant la seva xarxa d'actors.

Objectius:

Experimentar el treball en equip i la cooperació com a pas previ a la introducció dels valors relacionats amb l'internacionalisme.

Identificar els actors associatius juvenils internacionals i el seu treball en xarxa.

Presentar els organismes, institucions i plataformes internacionals que promouen programes i altres iniciatives en l'àmbit de la joventut (Consell d'Europa, Unió Europea, entre altres).

- Oferir eines i presentar conceptes per la descoberta i l'anàlisi de les relacions nord-sud.

Continguts:

- Proposta de dinàmiques/activitats, i anàlisi sobre les mateixes i com adaptar-les a les seves realitats associatives.
- Lectura i debat sobre textos relacionats amb la matèria.
- Organigrama i estructura d'organismes i plataformes associatives internacionals.
- Conceptes bàsics relacionats amb les relacions internacionals: quins coneixements, valors i habilitats promou l'internacionalisme? Com podem aplicar-la a la nostra associació?
- Difusió dels recursos pedagògics existents a les entitats i a Internet.

2. L'MLP i el Moviment d'Educació Popular

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

La formació pretén ser una presentació del Moviment d'Educació Popular i de les entitats implicades, així com de l'estratègia que es vol seguir en endavant, al territori.

Objectius:

- Conèixer les raons que fonamenten el MEP per part de les entitats impulsores.
- Conèixer el Moviment Laic i Progressista (MLP), la seva tasca i les entitats que el conformen, així com la dinàmica general de funcionament.
- Debatre sobre l'actualitat educativa i la transformació social en el territori.

Continguts:

- L'MLP, entitats i funcionament:
 - La història de l'MLP.
 - Les entitats de l'MLP (missió i visió, mètode de treball, l'organització interna, projectes i accions més

rellevants).

- A on som avui?:
 - L'associacionisme educatiu.
 - L'escola.
 - Altres agents educatius.
- El Moviment d'educació popular:
 - La declaració fundacional.
 - Els impulsors.
 - Estratègies locals per implicar diferents agents educatius.
 - La dinàmica de treball en els propers temps.

3. Treball en xarxa

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

La formació vol esdevenir un espai d'anàlisi de les nostres relacions dins el teixit associatiu de l'entorn proper a l'esplai per tal de millorar les nostres relacions i treure el màxim profit de les estructures participatives.

Es presentaran a més les possibilitats de participació en el marc de les nostres federacions.

Objectius:

- Donar a conèixer les principals estructures participatives de les associacions catalanes.
- Descobrir els avantatges de col·laborar amb altres associacions.
- La participació i les relacions al nostre territori d'actuació.
- Donar a conèixer quins són els òrgans de participació d'Esplac – AEC – ACJ - Ateneus i el per què de la seva existència.

Continguts:

- Què és el treball en xarxa i perquè és important?
- Amb qui ens podem relacionar?
- Com establim les nostres relacions?
- Principals estructures participatives de les associacions catalanes.
- Els òrgans de participació de les nostres federacions.

ORGANITZACIÓ I GESTIÓ D'EQUIPS

1. Millorar la dinàmica en els equips de treball

Modalitat: Càpsula formativa /Formació de sector

Presentació:

Aquesta formació vol abordar la millora del funcionament i l'organització dels equips de treball, posant especial èmfasi en els temes de resolució de conflictes, mediació i negociació així com en tècniques per la dinamització de grups.

Objectius:

- Millorar les habilitats comunicatives i de relació personal en els participants.
- Promoure el creixement personal a través de la realització i vivència de diverses dinàmiques de grup.
- Augmentar les capacitats de lideratge i gestió d'equips de treball a partir de l'autoconeixement i el creixement personal.

Continguts:

- Tècniques de dinamització:
 - Els jocs cooperatius.
 - Els jocs de rol.
 - Tècniques clàssiques.
- Abordatge de conflictes:
 - Actituds davant del conflicte.
 - La gestió positiva del conflicte.
 - Arbitratge, mediació i negociació.
 - Les fases de la mediació.

2. Organització i cohesió de grups

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

Amb aquesta proposta formativa es pretén que els participants reflexionin sobre els reptes i dinàmica del treball amb el grup d'infants o joves, així com que coneguin les seves particularitats i els aspectes que cal tenir en compte per millorar aquest treball. S'aborden també aspectes relacionats amb la cohesió d'un grup i les raons que hi intervenen.

Objectius

- Conèixer aspectes bàsics sobre l'organització de grups.
- Conèixer diferents models de gestió dels grups en l'àmbit de l'associacionisme educatiu.
- Conèixer els principals elements determinen la cohesió d'un grup de persones.
- Saber diferenciar el treball en equip del treball en grup.
- Aprendre els principals conceptes del treball en equip: relacions, cohesió, lideratge.

Continguts

- Què és un grup?
- Els grups a l'associacionisme: edats, evolució, etapes, petit grup, model escolta.
- La gestió de la participació en els projectes amb el grup.
- Conèixer les principals característiques així com els elements que entren en joc en el treball en equip.
- Funcions i rols en un equip.
- Les habilitats pel treball en equip: l'assertivitat, l'escolta activa, l'empatia.
- La comunicació dins del grup.

3. Relleu

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

Els esplais estan sotmesos a permanents processos de canvi de monis i les tasques que aquests desenvolupen a l'entitat. Això implica estar en permanent procés de relleu intern a la entitat. Per a què això no afecti a la estabilitat de l'esplai cal dotar-nos d'estratègies d'acollida i de traspàs d'informació entre monis.

Objectius

Entendre que el relleu és constant i permanent a l'entitat.

Donar una visió complexa del relleu a l'esplai.

Saber veure en quin moment ens trobem dins del procés de relleu de l'esplai.

Reflexionar sobre com fem l'acollida de nous monis.

Compartir bones pràctiques i estratègies per fer un bon relleu a l'esplai.

Continguts

- Què és el relleu?
- La importància de treballar el relleu.
- El relleu com a procés integral.
 - Principis del procés.

- Aspectes pedagògics.
- Aspectes psicològics.
- Agents implicats en el relleu.
- Condicions bàsiques per a un bon relleu.
 - L'entitat.
 - L'equip de monis.
 - La documentació.
- El traspàs de coneixements.
 - Estratègies.
- Jocs i dinàmiques sobre el relleu.

4. Organització i gestió de l'assemblea

Modalitat: Càpsula formativa /Formació de sector

Presentació:

La proposta formativa presentarà com fer una reunió, així com els aspectes que cal tenir en compte, com el llenguatge no verbal, l'escolta activa o com organitzar i desenvolupar una assemblea de l'associació. Alhora s'oferiran eines i recursos per tal d'optimitzar les reunions que facilitin l'assoliment dels objectius, ja sigui en reunions de la pròpia entitat com de representació institucional.

Objectius:

- Capacitar als participants en la preparació, desenvolupament i dinamització d'una reunió de treball. Així com d'una assemblea general.
- Aprendre a optimitzar els espais de participació, com les reunions de treball i assemblees.
- Treballar aspectes claus com la comunicació no verbal, l'escolta activa, la seguretat, l'expressió, etc.

Continguts:

- La presa de decisions en grup: les reunions.
- Preparació, desenvolupament i dinamització d'una reunió.
- L'assemblea general de socis. Funcions.
- Preparació, desenvolupament i dinamització de l'assemblea.

GESTIÓ ECONÒMICA

1. Finançament i banca ètica

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

Aquest curs pretén abordar de forma general els aspectes relacionats amb el finançament d'una associació, centrant-se en conèixer els diferents tipus de finançament (propi, públic i privat) i els aspectes a tenir en compte per al seu correcte desenvolupament. També pretén incidir en la necessitat que les associacions estableixin criteris en quan a la seva forma de finançar-se per tal que la seva economia sigui coherent amb la seva ideologia.

Objectius:

- Introduir al participant en el món de la gestió econòmica d'una entitat sense ànim de lucre, posant especial interès en què conegui com funciona la comptabilitat i la gestió documental derivada d'aquesta.
- Entendre el pressupost com a element que donarà viabilitat al nostre projecte.
- Adquirir nocions bàsiques en relació a l'elaboració del pressupost de l'entitat.
- Introduir als participants en la recerca de finançament.
- Reflexionar al voltant de la necessitat d'establir criteris en quant al finançament d'una associació.
- Introduir als participants en les diferents possibilitats de finançament que tenen les associacions i com abordar-les.

Continguts:

- Principis del finançament.
- El finançament propi: campanyes econòmiques, les quotes, merxandatge.
- Aspectes fiscals en quan al finançament propi.
- El finançament públic: subvencions, convenis, premis.
- Aspectes a tenir en compte en relació al finançament públic: sol·licituds, obligacions vers l'organisme que subvenciona, justificació.
- Finançament privat: espònsors, ajuts, donacions.

2. Gestió responsable de recursos

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

Aquest curs pretén abordar de forma general els aspectes relacionats amb la gestió dels recursos que fem a l'esplai i com fer-ho de forma responsable.

En el dia a dia, la feina que fem a l'esplai genera impactes en el nostre entorn: cobrem quotes, gestionem subvencions públiques, fem compres de material, anem amb transport, comprem menjar, etc. En definitiva gestionem recursos i cal que ens parem a pensar si tot allò que fem genera impactes positius o no.

En aquesta formació reflexionarem sobre la pràctica de l'esplai i mirarem com podem fer canvis per tal de generar impactes positius a la societat en relació a la gestió de recursos.

Objectius:

- Introduir al participant en el món de la gestió econòmica d'una entitat sense ànim de lucre, posant especial interès en què conegui que la entitat genera uns recursos determinats.
- Impactes positius i negatius que generem.
- Com vincular el nostre ideari a la gestió responsable de recursos.

Continguts:

- Què és la Gestió responsable de recursos.
- Anàlisi dels recursos que gestionem a l'esplai.
- Coherència entre el què diem i el què fem.
- Eines que ens poden facilitar generar canvis.
- Propostes de millora per l'esplai i entitats o col·lectius que ens ho poden facilitar.

EINES I TÈCNiques DIDÀCTIQUES

1. El centre d'interès

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

Aquesta sessió pretén donar tot un seguit d'eines i recursos pràctics per elaborar i treballar a partir d'un centre d'interès, ja sigui en les activitats d'estiu o bé durant l'any.

Objectius:

- Aprofundir en el treball per centres d'interès com a mètode educatiu, tipus de centre d'interès, elements que el conformen, etc.
- Dotar d'eines i recursos per l'elaboració d'un centre d'interès.
- Possibilitar l'adaptació dels mitjans educatius a un centre d'interès concret.

Continguts:

- Per a què un centre d'interès?
- Elements del centre d'interès.
- Eines i recursos.
- Adaptació dels mitjans educatius per a un centre d'interès concret.

2. Lectura crítica de mitjans de comunicació

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

Aquesta proposta formativa vol esdevenir una invitació a la reflexió al voltant dels mitjans de comunicació que ens ajudi a trobar el màxim de respostes a les preguntes que sovint ens venen al cap. Tenir més informació vol dir tenir millor informació? Qui ens garanteix que la informació que consumim és de qualitat? Quins interessos poden ocultar-se darrera de la manipulació de la informació? Com sabem que estem seleccionant el mitjà més adient i quins recursos tenim per a fer-ho? Hi ha alternatives als mitjans dominants? O, si més no, acostar-nos-hi a partir de tenir la capacitat d'encarar de manera crítica la lectura de la informació que ens ofereixen.

Objectius:

- Apropar-nos a l'ideari i als valors de l'esplai a través de la lectura crítica dels mitjans.
- Reflexionar al voltant dels mitjans de comunicació i sobre la interpretació que podem fer dels seus missatges.
- Qüestionar la transparència dels mitjans de comunicació.
- Reflexionar sobre el que trobem a les xarxes socials i com ho llegim.
- Establir possibles estratègies, criteris i habilitats per fer una lectura crítica del mitjans.

Continguts:

- L'evolució de la comunicació (“de les coves al twitter”).
- El poder i els mitjans de comunicació.
- Casos paradigmàtics de manipulació comunicativa.
- Experiències de comunicació alternativa.
- Mètodes de lectura crítica dels mitjans de comunicació.

3. Expressió corporal

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

El treball de desinhibició tant corporal com a nivell de la ment ens permetrà jugar amb la comunicació i amb l'expressió. Aprendre a conèixer l'espai, a moure'ns per l'escena i a comunicar-nos, tant amb els altres, com amb nosaltres mateixos. Ens escoltarem dins i fora l'escenari. Treballarem la improvisació i la imaginació. Desenvoluparem la recerca d'una expressió corporal pròpia, acord amb les condicions intrínseques i possibilitats físiques de cadascun del alumnes, a través d'una didàctica que faciliti l'aplicació de formes comunicatives entre els individus participants en el procés d'expressió corporal, que alhora permeti aprendre les eines bàsiques pel treball interpretatiu i la seva aplicació al context on cadascun d'ells es mou en la seva vida quotidiana. A través del treball teatral es presentarà una eina pedagògica per la intervenció educativa amb infants i joves que ens pot ajudar, per exemple, en el tractament i transformació dels conflictes.

Objectius:

- Desinhibir-se i adquirir confiança en un mateix.
- Trobar possibilitats lúdiques corporals, a partir de l'autoconeixement, que ens permetran articular el sensorial imaginatiu, l'auditiu i el psicomotriu.
- Identificar actituds i comportaments de l'art escènic que utilitzem en la nostra vida quotidiana.
- Fomentar el treball cooperatiu i d'equip.
- Exercitar la memòria, la concentració, la creativitat i la imaginació.
- Dominar la veu i el cos com a mitjà d'expressió i de comunicació.
- Despertar en l'individu un major interès en les arts escèniques.
- Entendre el teatre i l'expressió corporal com a eina de gran potencialitat educativa.
- Recollir recursos per desenvolupar activitats amb els infants, joves i monitors.

Continguts:

- Consciència corporal.
- Respiració.
- Consciència de l'espai.
- Consciència de *l'altre*.
- Joc teatral.
- La intenció d'un actor envers l'objectiu d'un personatge.
- Desmecanització.

- Improvisació.
- Elements bàsics d'una escena (espai, personatge, ritme, comunicació).
- Trets principals del *Clown*.
- Trets principals del *Teatre de l'oprimit*.

4. El joc

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

El joc és el primer educador i és, per l'infant, una activitat tan seriosa com la vida de l'adult. El joc és una necessitat vital i és l'espai de vida de l'infant en què es manifesta com a persona global.

Als esports eduquem, educar no és neutre.

Es pot educar de moltes maneres, hi ha moltes metodologies, una de les millors, per no dir la millor: el joc.

Objectius:

- Reflexionar sobre el joc com a eina educativa.
- Coneixements de diferents jocs amb els seus objectius concrets, edats a les que van dirigits.
- Treballar el potencial d'imaginació creativa i fomentar l'habilitat del pensament actiu i participatiu en resolucions de parts del joc.
- Treballar la capacitat de desinhibir-se, de la lliure creativitat i de la imaginació.

Continguts:

- Definició de joc.
- Valors del joc. Objectius que podem treballar.
- El joc en les diferents edats. Característiques.
- Tipus de jocs. Possibles classificacions.
- Factors que influeixen en el joc.
- Aspectes a tenir en compte a l'hora d'explicar un joc.
- Les funcions del/la monitor/a.
- La fitxa del joc

5. Com treballar la mort i el dol

Modalitat: Càpsula formativa /Formació de sector

Presentació:

Parlar de la vida és agradable, és fàcil, és alegre, és habitual. Parlar de la mort se'ns fa difícil, complicat, no ens agrada. Però és necessari. A qui no se li va morir un gosset, un gatet quan era menut? Qui no ha hagut de passar per la mort del seu iaio, de la seva iaia a qui tant estimava? I això és també la vida. No ho podem obviar. Parlar de la mort, pensar en ella, ens genera malestar. En tots els casos, què cal i com cal explicar una pèrdua als infants i joves?

Amb aquesta formació es pretén tractar el dol, la pèrdua i com afrontar totes aquestes situacions que s'han anat convertint en un tabú. A més, es treballarà com explicar-ho als infants i joves, de manera que es pugui anar entenent depenent del seu grau evolutiu. Hi ha preguntes que no tenen resposta, però gràcies a les eines i informacions que se'ns oferiran, podrem treballar i parlar obertament sobre la mort.

Objectius:

- Saber com afrontar el tema davant de l'infant.
- Recursos per poder encaixar el tema amb l'infant.
- Aprendre maneres per tractar el tema amb naturalitat.
- Saber com actuar en aquest cas.
- Prendre consciència de com afectarà això a l'infant i què és el que hem de posar en pràctica des dels monis.

Continguts:

- El treball de la mort des de la prevenció o des de l'acció puntual.
- Per què cal treballar la mort i el dol amb infants i joves?
- Pedagogia de la vida i de la mort.
- Què entenem per pèrdua? I per mort? I per dol?
- El dol en els infants.
- Les característiques de la mort i les fases del dol.
- Algunes reaccions normals del dol.
- Quins dubtes tenen els infants?
- Què podem fer?
- Qui, com, quan... expliquem als infants el que ha succeït?
- Què podem fer des de l'esplai?

6. El conte

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

Els contes son una gran eina per construir mons imaginaris on pot passar de tot. I això en el treball educatiu d'infants i joves és una possibilitat que no podem deixar passar.

Explicar contes, jugar amb ells, desmuntar-los són coses que hem fet tots de petits. I una vegada som grans, sembla que només ho puguin fer quatre experts!

El principal objectiu d'aquesta proposta és apropar el món dels contes als participants. Què és exactament explicar un conte? És fer un espectacle o simplement, narrar? Què és el que realment fa falta que mostrem i posem en joc a l'escena?

Objectius:

- Treballar les tècniques més convenientes a l'hora d'explicar un conte.
- Treballar la interacció entre un grup de persones mitjançant la realització d'activitats relacionades amb el conte.
- Donar algunes pistes de com servir-nos dels elements de l'entorn per aplicar el recurs de la narració de contes.
- Donar les eines necessàries per a que els participants siguin capaços de fer narració de contes als nens i les nenes.

Continguts:

- Què és un conte. Breu història.
- El paper dels contes a la saviesa popular.
- Conte, llegendes, faules...què és cada cosa.
- Per què agraden els contes als infants.
- Com i per a què podem fer servir els contes.
- Com explicar contes. La paraula. El gest. La situació. L'ambient.
- Com captar l'atenció del nen/a (la màgia del conte).
- Els contes segons les edats (hi ha edats per contes?).
- Eines per explicar contes (objectes, cançons...).

7. L'espai educatiu

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

L'esplai és un espai educatiu en si mateix. Encara que existeixen “no espais” o espais que esperen que se'ls doni o assigni una funció. En aquest sentit, el temps lliure s'hauria de considerar com un espai educatiu. Els infants tenen la capacitat de veure els espais de forma molt diferent, i de donar-los un significat molt divers, cosa que hem de potenciar.

Ens comportem diferent quan estem en espais diferents, es reformulen les normes, els rols, les dinàmiques i les relacions d'aprenentatge.

És important crear espais per a cada persona, i als trets identitaris, de manera que cada infant i jove es faci protagonista i propietari d'un espai de temps.

Objectius:

- Prendre consciència de la necessitat de crear espais a l'esplai.
- Aconseguir espais de qualitat (localitza't, ordenances de civisme...).
- Aprendre a adaptar els espais per a objectius concrets (trets identitaris, decoració...).
- Fomentar la creació i l'assignació d'espais personals (donar títols al final d'unes colònies, valorar la importància de cada infants...).

Continguts:

- Espai com a realitat complexa i múltiple.
- Els no espais: espais que esperen a què els donem uns significats. També l'espai-temps com a espai i finalment, el temps lliure.
- L'espai propi: quins espais treballem a l'esplai. Com ens vinculem a un espai i com aquest ens influeix.
- L'espai dels infants: l'altra mirada. Com un mateix espai pot veure's de forma molt diferent segons qui el miri i com el miri.

8. La música

Modalitat: Formació de sector

Presentació:

Els i les monitores de l'esplai juguem el paper de difondre la música com a eina i mitjà per transmetre un missatge, així com fomentar que els infants siguin crítics amb allò que escolten. La música és una eina per treballar diferents àmbits i situacions com: la psicomotricitat, el sentiment de pertinença, l'autoestima, la creativitat, la cohesió, la cultura, etc.

Creem cançons per potenciar la cohesió i el sentiment de pertinença, marcar tempos i horaris, treballar la creativitat i motivació d'infants i de joves.

Objectius:

- Utilitzar la música des d'un punt de vista més pedagògic i aprofitar-la per treballar altres temes com el gènere, l'autoestima, etc.
- Introduir-la com a fil conductor a les activitats.
- Introduir-la com a treball d'introspecció personal.
- Ampliar l'oïda dels infants més enllà de la comercial i remarcar la cultura musical catalana.
- Que la música sigui una via per a que l'infant es desenvolupi com a persona.
- Ser més crítics amb la lletra de les cançons que escoltem.

Continguts:

- La música com a fet internacional.
- Quina música escoltem.
- Utilitats de la música a l'esplai.